

INDRUMĂTORUL

COOPERATIVELOR DE LIBRARIE. EDITURA ȘI ARTE GRAFICE

ORGAN AL FEDERAȚIEI NAȚIONALE COOPERATIVE DE LIBRĂRIE, EDITURĂ ȘI ARTE GRAFICE

Redacția și Administrația, București — Calea Călărași Nr. 67-69 Telefon 5.82.73

Director responsabil: N. PERIANU

SUMARUL

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cum s'a născut ideia de cooperatie PROF. GH. TAȘCĂ

Ne-a părăsit și Ion Simionescu... D. I. ATANASIU

Cărți, reviste, note

Pagina Juridică

CONDUCEREA FEDERAȚIEI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: **René P. Râmniceanu**

Vice-Președinte: **Panaït Popovici**

Membri {
I. N. Ciolan
V. Ghenzul
Th. Iacobescu
I. Negoescu
I. Popescu-Mehedinți
D. V. Ţoni
Gh. Vierescu

COMISIUNEA CENZORILOR:

Cenzori {
activi {
Mircea Bădescu
H. Heksch
Virgil Niculescu

Cenzori {
supleanți {
N. Ciocănescu
I. Mirea
I. Săndulescu

Director: N. PERIANU, insp. general detașat

Citiți și răspândiți:

„INDRUMATORUL” cooperativelor de librărie, editură și arte grafice

Faceți comenzile prin Federație. — Citiți și răspândiți cărțile din Editura Federației

„INDRUMĂTORUL“

COOPERATIVELOR DE LIBRĂRIE, EDITURĂ ȘI ARTE GRAFICE

ORGAN AL FEDERAȚIEI NAȚIONALE COOPERATIVE DE LIBRĂRIE, EDITURĂ ȘI ARTE GRAFICE

Director responsabil: N PERIANU

CUM S'A NĂSCUT IDEIA DE COOPERAȚIE*)

de Prof. GH. TAȘCĂ

1. Nedreptatea la care dă naștere împărțirea bunurilor sub regimul capitalist a făcut pe socialiști să vie cu un sistem complex de reorganizare socială și economică, sistem care — pretind ei — derivă cu necesitate din actualul mod de producție.

Prin continua concentrare industrială, — concentrare determinată aproape exclusiv de setea capitalismului de câștig, câștig care este tras din spolierea lucrătorului, — producția ajunge să se facă tot mai mult în chip colectiv. Impărțirea bunurilor însă rămâne tot individuală. Este dar discordanță între felul de producere a bunurilor și chipul cum ele se împart. Dacă ele se produc în chip colectiv, ar trebui ca împărțea să se facă tot în chip colectiv. Proprietatea individuală care stă la baza actualei organizații sociale și economice și care caracterizează sistemul de împărțire de azi, ar trebui să dispară și să fie înlocuită cu proprietatea colectivă a hunurilor.

Societatea, — Statul — să fie proprietarul tuturor instrumentelor de producție, iar bunurile de consumație să se distribuie potrivit trebuințelor fiecăruia dintre noi. Dealtfel, — pretind socialiștii, — transformarea proprietății din individuală, în proprietate colectivă, se face sub ochii noștri și deci pregătirea sistemului socialist se face în chiar sânul societății capitaliste.

Societățile pe acțiuni iau o dezvoltare foarte mare și devin tot mai mult modul de producție obișnuit al societății capitaliste. În aceste societăți însă, proprietatea nu mai este individuală, ci este colectivă. Chiar sistemul de împărțire se modelează, întrucâtva, după sistemul de producție. Prin forma ei societară proprietatea privată devine din ce în ce mai abstractă; întreaga proprietate se rezumă la un petec de hârtie, cu titlu de drept, o acțiune și de cele mai multe ori stăpânul titlului, nici nu cunoaște lucrul al cărui proprietar este.

Atunci când lucrătorul contribuie la făurirea unui lucru, împreună cu o sută alții, nu poate spune care parte din lucru este provenită din munca lui, pentru că asupra unui obiect se găsesc grămadite muncile a sute de lucrători. În acest caz producția este colectivă. Dar tot așa și capitalistul acționar nu ar putea spune care părticică din uzină îi aparține, căci ea aparține la mii de acționari.

Această evoluție a proprietății private însă, pe care marxiiștii o iau ca o dovadă a transformării sistemului capitalist în colectivism, departe de a duce la socializarea proprietății și deci la colectivism, ne îndepărtează de socializare, căci ea arată tocmai că sistemul de apropiatie, se adaptează în

chip spontan și natural, la forma de producție actuală.

Pe măsura în care producția ar deveni colectivă, pe aceeași măsură și proprietatea devine societară. Această evoluție este mai logică și mai în concordanță chiar cu doctrina socialistă, decât socializarea bunurilor.

În adevăr, în pură doctrină marxistă, apropiatia nu ar trebui să devină colectivă decât în măsura în care producția ar deveni colectivă.

Producția însă, dacă a devenit într-o măsură oarecare colectivă, ea nu a devenit socială. În fiecare uzină, un număr de indivizi cooperează la producție, dar această grupă de lucrători nu este societatea. Ori, apropiatia nu trebuie să devină colectivă decât în măsura în care producția a devenit colectivă. Aceasta nu duce la colectivism, ci la apropierea mijloacelor de producție în profitul grupului care cooperează. *Nu comunism, ci cooperatism.*

Colectiviștii fac un abuz de cuvinte când, din actualul mod de producție, deduc societatea socialistă. Ei arată cum producția a devenit colectivă în sânul uzinii. Imediat ei generalizează și spun că, colectivitatea a înlocuit individul în producție și apoi, în concluzie, societatea este luată ca sinonim al colectivității. Dar nu este așa. Pe măsura numai în care producția devine colectivă, apropiatia trebuie să devină și ea colectivă.

Că proprietatea în acest mod de producție devine societară, este exact, dar trebuie să vedem realitatea. Prin proprietatea societară, aceasta se adaptează în chip natural și spontan la modul de producție, îmbrăcând o formă juridică nouă. Proprietatea astfel se armonizează, pe bazele capitalismului, la forma de producție modernă. Fourier a prevăzut această evoluție încă dela începutul veacului al XIX-lea și el a arătat, cu o putere de divinație admirabilă, că viitoarea organizare socială va fi bazată pe cooperatie.

2. De altfel producția capitalistă are două mari defecte, care au alimentat întreaga mișcare socială a veacului al XIX-lea și dela care porcede și socialismul: *exploatarea consumatorului și exploatarea muncitorului.*

Capitalistul urmărește, evident, maximul de beneficii. Va căuta dar să vândă obiectul produs cu

*) Din volumul „Curs de Economie Politică“ (Producția și Circulația Bunurilor), 510 p., tipărit în atelierele Federației Naționale a Cooperativelor de Librărie, Editură și Arte Grafice, Decembrie 1943, editura autorului.

cel mai mare preț pe care ar fi posibil să-l obțină. Prețul acesta însă, ar putea fi dăunător, ruinător pentru consumator. Legea de concurență care făcea să se reducă prețul de vânzare la prețul de cost și care deci pune pe consumator la adăpost de exploatarea producției capitaliste, a fost înlăturată de trusturile și cartelurile capitaliste.

Consumatorul izolat, rămâne la discreția capitalistului.

Dacă observăm bine, vedem că pricina răului stă în faptul că de o parte capitalistul se folosește de puternicul instrument al asociațiunii, iar de alta, consumatorul rămâne singur, izolat, strivit sub puternica apăsare a asociației capitaliste. În ziua în care însă consumatorul va întrebuința și el sistemul întrebuințat de capitalist, se va folosi și el de binefacerile asociației și solidarității intereselor similare, organizându-se în *societăți cooperative*, în aceea zi amenințarea capitalistă va dispărea.

*

3. Tot astfel capitalistul, urmărind maximul de beneficiu, va cere lucrătorului maximul de muncă și-i va plăti minimul de salariu.

Așa a făcut capitalistul în tot decursul veacului XIX-lea și a făcut acest lucru, nu pentru că aceasta era o condiție esențială a societății capitaliste, cum s'a crezut de către unii, ci fiindcă, prin asociație capitalul era puternic, pe când lucrătorul era izolat. Când însă lucrătorul a fost pus în situație de a se folosi de instrumentul acesta al asociației, care sporește în chip nebănuit puterea individului, atunci exploatarea capitalistă a început să fie înlăturată și va fi cu atât mai mult înlăturată, cu cât solidaritatea muncitorească se va manifesta mai puternic și cu cât muncitorii vor părăsi preocuparea politică și se vor ocupa mai mult de interesele profesionale. Așa dar și în această direcție apelăm tot la asociația bazată pe solidaritatea membrilor, la *asociația cooperativă*.

*

4. În producția capitalistă, asociația joacă un atât de mare rol, încât aceia dintre producători, care se încred numai în forțele lor individuale, sunt adeseori victimele marelui lor curaj, ori a ignoranței lor în ceea ce privește forța asociației.

Din acest punct de vedere se găseau mai ales în stare de inferioritate meseriașii și micii industriași în orașe și producătorii agricoli la sate.

Fără organizare, fără informații asupra locului de desfacere a mărfurilor, fără de bușee asigurate, fără înlesniri pentru cumpărarea instrumentelor și mai ales fără să cunoască prețul pieții și regulile complicate ale fixării lui, și fără garanția necesară pentru a obține creditul de care aveau nevoie în mănuierea afacerilor, acești producători izolați, constituiau o parte tristă a regimului capitalist.

Aceasta se întâmpla, nu din pricină că rămăseseră în urma evoluției producțiunii, ori că regimul capitalist nu ar admite un astfel de sistem de producție, cum este producția agricolă. Dar pentru că într'un regim de producție societară, atât meseriașul, cât și țaranul, erau lipsiți de acest admirabil instrument de sporirea forțelor și deci în stare de inferioritate.

Așa se explică entuziasmul cu care a fost primită la noi, la sate, mișcarea cooperativă. Țaranul nu și-a dat seama pentru ce puterea lui de acțiune era imens sporită. Dar tocmai pentru că nu și-a dat seama și a atribuit-o altor cauze decât puterii asociației, de aceea el începe să-și întoarcă fața de la cooperative.

Trebuie să facem pe oameni să înțeleagă că un om slab pus alături de un om slab, nu fac doi oameni slabi, ci o forță fizică; că un om sărac pus alături de un om sărac, nu fac doi nevoiași, ci o forță financiară.

Această necesitate de asociație a indivizilor izolați pentru a se folosi de instrumentul ce era la dispoziția capitalismului și pe care-l întrebuința cu atâta putere, — a dus la formarea societăților cooperative la țară și printre meseriașii dela oraș.

Cu chipul acesta se stabilește concordanța între modul de producție și cel de împărțire fără o socializare care ar putea fi pripită. Se organizează producția colectivă și proprietatea societară fără a distruge energia individuală și inițiativa personală, stimulentele oricărui progres și oricărei activități. Nici interesul personal nu este înlăturat din societatea cooperativă; el rămâne sufletul societății și asta o deosebește de socialism.

*

5. Multă vreme s'a putut crede că intervenția Statului în raporturile dintre patron și lucrător, că amestecul Statului în producție ca și în împărțirea bunurilor; că luarea sub direcția Statului a întreprinderilor care au ajuns la un grad de concentrare atât de pronunțat încât constituie adevărate monopoliuri, că acesta ar fi sistemul de a rezolva toate problemele sociale ce se puneau cu atâta putere.

Vedem însă, că în vremea războiului, Statul, în interesul dobândirii victoriei, a pus mâna pe întreaga mișcare economică. El a reglementat comerțul; a cumpărat materia primă; el a distribuit-o; el face aprovizionarea și distribuirea; el regulează schimbul; într'un cuvânt, Statul este singurul regulator al producției, al schimbului și al consumației.

Când va veni însă pacea și când va începe să se vadă clar în administrația Statului și mai ales când va începe lichidarea gestiunii, se va vedea, cum s'a văzut în urma războiului precedent, că administrația Statului a însemnat o risipă ne mai pomenită de forțe și de bani; o grozavă rigiditate administrativă și o mare dezordine. Lichidarea birourilor de aprovizionare, în toate părțile, dar mai ales la noi, ne va pune în măsură de a constata mari neorânduiri și strigătoare abuzuri.

Experiența etatistă nu a dat rezultate mulțumitoare. Nu ne putem însă întoarce la producția individualistă, care se dovedise și ea peste măsură de egoistă și agresivă.

Pentru nervii zguduiți ai oamenilor ce ies din tranșee, pentru muncitorii care nădăjduesc o nouă ordine socială, mai dreaptă ca cea trecută, este nevoie de ceva nou.

Legiuitorul francez, atunci când a fost nevoie de darea în exploatare a bogățiilor Statului, a realizat această idee nouă sub forma unei societăți de capitaluri fără capitaliști, în care se realiza acea idee ce multă vreme apăruse ca o utopie: capitalul să muncească și munca să poseadă, realizare ce nu diferă de societatea cooperativă.

Așa s'a procedat la 1921 cu irigarea și canalizarea Rhonului, tot astfel cu exploatarea minelor de potasă din Alsacia; la fel în 1923 cu exploatarea amoniacului sintetic.

Este nevoie dar a apela tot la cooperatie pentru o mai bună îndrumare socială.

Din cele cinci manifestări arătate mai sus, rezultă că societatea cooperativă, punând la dispoziția consumatorilor, a muncitorilor ori a producătorilor izolați și slabi un cadru juridic cu ajutorul cărui ei să se poată folosi de asociație, — care s'a dovedit că e pârghia cea mai puternică pentru dezvoltarea producției, — le însuflă tuturor acestora o putere atât de uriașă, încât ei pot rezista oricărei încercări de spoliare și pot face întreprinderi, care ar fi fost peste puterea unei persoane singure, și pune deci în situație de a primi din masa socială o parte care se apropie foarte mult de împărțirea dreaptă.

NE-A PĂRĂSIT ȘI ION SIMIONESCU...

de D. I. ATANASIU

În preajma zilelor de Crăciun, rătăceam și eu, ca alăta lume, prin haosul atâtor standuri dela „Carlea Românească”. La nu știu care etaj, în preajma telefonului interior, aud glasul unui funcționar: d. profesor e sus? Vrea să vorbească doamna.

Fără să vreau, m'am oprit. O doamnă mărunță, cu părul de argint, numai zâmbet și bunătate, întrebă cu o voce dulce: tu mai ai treabă Ionel?... Atunci te aștept.

Am privit cu smerenie pentru întâia oară chipul celei care a fost însemnată de soartă să fie tovarăsa de o viață întreagă a lui Ion Simionescu.

Nu mai departe decât eri, oare câți admiratori și învățăcei nu vor fi trimis telegrame și scrisori de felicitări, de urări „la ani mulți și fericiți” celui ce tocmai de ziua numelui său, închidea ochii pentru totdeauna?

Nu știu alții, dar eu însă am încercat un fel de durere fizică, parcă s'a prăbușit ceva înlăuntrul ființei mele, la vestea aceasta fără seamăn de tristă, că a murit profesorul Ion Simionescu.

Această senzație de suferință fizică socot că au încercat-o foarte mulți din generația mea, mai puțini din generațiile tinere.

Aceste generații tinere au cunoscut pe conferențiarul dela Radio. Il vor fi ascultat sau nu. Vor fi știut de președintele Academiei. Se vor fi dus sau nu, vreodată la ședințele nemuritorilor. Vor fi citit sau nu articolele lui săptămânale din „Timpul”. Ori-cum, e prea puțin ca să cunoști și să prețuești la dreapta măsură pe omul cărturar, pe servantul Ion Simionescu.

Generația mea, alte generații înainte și un șirag întreg pe urmă, au crescut, și-au lumina sufletul, s'au desăvârșit prin sufletul și inima marelui dascăl.

Noi am cunoscut — în deosebi feciorii de preoți și învățători dela țară, — pe profesorul Ion Simionescu înaintea profesorului Nicolae Iorga, prietenul și colegul lui de liceu.

Înlai pe profesorul Ion Simionescu l-am cunoscut și poate datorită lui l-am cunoscut și prețuit pe Nicolae Iorga.

Îm aduc aminte vacanțele mele. Cu ce nerăbdare așteptam revista „Sezătoarea” a lui Artur Goroavei dela Fălticeni. Acolo am întâlnit întâia oară numele celui adormit acum.

Apoi în „Albina”, apoi din cărțile lui în care se amesteca fermecător de frumos stilul limpede al omului sfânt cu preciziunea de cunoștințe a omului savant.

Ion Simionescu n'a fost un răscolitor de suflete, n'a fost un râvnitor de situații în țara românească omul care a ostenit vreme de patruzeci și trei de ani, n'a fost măcar o singură zi ministru!

A fost doar secretar general la Ministerul Culturii rugat de I. G. Duca, a mai fost de câteva ori deputat și senator. La atât se rezumă viața politică a lui Ion Simionescu.

Dacă n'a fost oratorul gălăgios care să bată cu pumnul în masă la o adunare electorală, în schimb a fost mereu ca un moșneag sfânt, plin de voie bună, care-și adună în preajma lui suflete: „ia veniți la moșu să vă spuie el ceva”.

Și ne adunam în preajma lui tinerețea școlilor, învățătorii și preoții satelor, cărturarii de pretutindeni. Prin el am cunoscut atâtea taine ale naturii, prin el am iubit florile răzoarelor, prin el ne-am prețuit și ne-am împrietenit cu toate plaiurile țării, căci era un mare savant și un mare popularizator al științei sale.

Fecior al plaiurilor moldovene, de fel din Fântânelele Botoșanilor, doctorul în geologie dela Grenoble și Viena, a colindat mereu satele, dormia prin câpițele de fân, mânca dintr'o strachină cu badea Gheorghe, lega tovarășie cu un învățător și scotea un calendar, pentru ca între timp, între cursurile de la facultate să îmbogățească literatura propriu zisă și literatura de specialitate cu câteva sute de volume.

De treizeci și trei de ani aproape, membru al Academiei, președintele ei a închis acum ochii.

Ne urmărește — până când Doamne?! — o soartă vitregă. În vremile de azi, — mai ales în vremile de azi, — Dumnezeu trebuia să fie mai îngăduitor cu noi și să ni-l mai lase încă.

Era personalitatea culturală de necontestat prestigiu. Era sufletul duios care știa să adune în preajma lui suflete. Era omul de muncă pilduitoare. Era izvorul de sfaturi și îndrumări sănătoase. Era înțelept ca un proverb și bun ca pâinea caldă.

Era mai ales românul care-și crutase viața de orice pată, de orice întinare și în vremile pe care le trăim, în vremile ce ne așteaptă, ne-ar fi fost un susținător moral și un îndreptar.

Ne-a părăsit acum și Ion Simionescu! Simt coala sub inimă lama de cuțit a durerii cum se răsucesce și mă face să plâng.

(„Ordinea”)

Viața trece repede. Urmărim un țel fugitiv. Suntem împinși de frică sau de legi. Dacă întâmplarea ne scoate în cale un prieten, ne oprim. Atunci am redobândit odihna, stăpânirea de sine și puterea de sine și puterea de a înălța acel minut e totul, în toate privințele nobile.

Emerson

CĂRȚI, REVISTE, NOTE

GH. TAȘCĂ, Profesor Onorar la Facultatea de Drept și la Academia de Comerț, Profesor la Școala Superioară de Cooperatie — *Curs de Economie Politică* (Producția și circulația bunurilor) 510 pagini. Tiparul Federației Cooperativelor de Librărie Editură și Arte Grafice.

Valoroasa lucrare a D-lui Gh. Tașcă e închinată M. S. Regelui Mihai I —

„Majestatea Voastră a binevoit a da o deosebită atenție întreprinderii cooperative și a apăsător asupra dreptății ce aduce cooperarea în distribuirea bunurilor. Răspunzând dorinței Majestății Voastre am dat o mai mare dezvoltare subiectului insistând asupra cauzelor care au dat naștere cooperativei, sensului ei moral și am cercetat dacă cooperarea se poate dezvolta în regimul economic în care trăim“...

sunt rânduri din cuvântul închinat Suveranului de către D-l Profesor Gh. Tașcă.

Volumul cuprinde: Partea I: Obiectul economiei politice, Școlile economice din punctul de vedere al metodei și al doctrinei; Partea II: Factorii de producție (solul, minereuri, petrolul, cărbunele, gazul natural), Capitalul, Munca. Organizarea producției. Întreprinderea publică, *Întreprinderea Cooperatistă*; Partea III: Circulația bunurilor (valoarea, moneda, schimbul sau valuta), Organizarea schimbului după războiu, Teoria formării prețurilor, Bursele de valori și mărfuri, Crizele periodice.

Expunerea clară și informațiunile bogate, întemeiate pe cele mai noi statistici, fac accesibilă această importantă lucrare marelui public, în deosebi acelor care se interesează de producția și economia țării, de cooperatie și repar-tizarea bunurilor.

O recomandăm călduros cooperativelor, cu regretul că s'a tipărit într'un număr prea mic de exemplare.

*

Prof. DR. I. MĂRCULESCU — „*Istoricul contabilității publice*“ (Normalizarea contabilității; Bilanțul comercial tip).

Trei studii de documentare serloasă, necesare cercurilor comerciale, industriale și cooperativelor.

*

„ETHOS“, Nr. 1 anul I, este revista de „teorie a culturii“, care apare la Iași sub direcția d-lor Profesori: N. Bagdasar și Ștefan Bârsănescu.

Revista apare de 4 ori pe an, într'un număr mare de pagini, cu colaborarea prețioasă a unui mănunchi de oameni de litere din Moldova de Sus. Revista cuprinde:

Suflet de student, Ștef. Bârsănescu; *Dela lectură la filozofie*, N. Bagdasar; *Ideologia literară a lui Ștefan Petică*, Oct. Botez; *Reflexiuni asupra legilor sociale*, Al. Claudiu; *Un bilanț al romantismului francez*, N. I. Popa; *Ideia de „existență“ ca fundament al etice*, E. Irion; *Friedrich Hölderlin*, I. Livescu; *Bhagavadgita*, Th. Simenschy; *Burghetza văzută de un economist român*, I. Didilescu.

Insemnări — Recenzii.

*

CURIERUL COOPERĂȚIEI ROMÂNE, anul 34, Nr. 12. Decembrie 1943, a apărut cu următorul cuprins: *Fotin Enescu* — Gr. Mladenatz; *Testamentul lui Fotin Enescu* — G. Minescu; *Ce poate face o federală* — Agricola Cardaș;

Cooperarea obiect de studiu în școli — Mircea Pienescu; *Finanțarea proprie a întreprinderilor cooperative* — V. Drafta; *Antologie*; *Vieța cooperativă din țară și de peste hotare*; *Vieța agricolă*; *Recenzii*.

*

„PRINȚUL“, romanul publicat în Editura Socec de d-l Tudor Teodorescu-Braniște a obținut un strălucit succes de librărie. Subiectul interesant, tratarea lui pe trei planuri diferite, — vieța pariziană, aspecte din vieța noastră de provincie și mai ales din existența monotonă, sumbră a unui vechiu conac boieresc, — nu putea să nu stârnească interesul cititorilor.

*

TREI PĂTRIMI DE VEAC de activitate a Școlii Normale „Carol I“ din Câmpulung (Muscel) de d-l I. G. Marinescu, primarul orașului Câmpulung, este o impunătoare monografie cu 1000 de pagini, având 5 părți distincte.

Prima parte se ocupă de epoca dela înființarea școlii (1867) până la 1881, în care timp școala s'a organizat și a fost modelul celorlalte școli normale din țară; Partea a doua cuprinde epoca până la 1896, cât timp școala a fost condusă de C. Alexandrescu; Partea a treia, până la 1910, cât școala a fost sub conducerea lui Ilarion Velculescu; Partea a patra, dela începutul războiului de reîntregire până la 1942, școala fiind condusă de autorul monografiei; Partea a cincea cuprinde bogate anexe.

Volumul este înzestrat cu numeroase fotografii și a fost tipărit la „Bucovina“.

*

GAZETA CĂRȚILOR, anul XIII, Nr. 7—8 (Ianuar 1944), de sub direcția d-lui Prof. D. Munteanu-Râmnic are bogate colaborări.

*

ANTOLOGIA ORATORILOR ROMÂNI a d-lui V. V. Haneș (Editura Socec), aduce 27 modele din oratoria celor mai consacrați tribuni ai românismului, din vechime până în zilele noastre.

*

AMINTIRI DESPRE OCTAVIAN GOGA (Sibiu, 1943), D-l Prof. Onisifor Ghibu, dela Universitatea Cluj—Sibiu, publică 21 de scrisori primite dela Octavian Goga, cele mai multe din vremea glorioasă a luptelor pentru cucerirea Ardealului.

*

A apărut recent în editura Monitorul Oficial — Deciziile Comisiei Centrale Fiscale pe ultimii trei ani: 1941, 1942 și 1943, — publicate într'o broșură de d. A. Grigorescu, subdirector în Ministerul Finanțelor.

După cum este știut, chestiunile de principiu și interpretare a legilor fiscale ce privesc așezarea impozitelor directe sunt supuse Comisiei Centrale Fiscale pentru a se stabili de Minister normele legale de interpretare a legii contribuțiilor directe pe baza avizelor acestei Comisiuni.

Se remarcă în deciziile date de Comisia Centrală Fiscală publicate în broșura de mai sus, interpretările ce s'au fixat pentru aplicarea impozitului mobilier referitoare la: divi-

dende, redevențe, transmisiunile de firme, acțiunile intrate în patrimoniul Statului, creditele obținute în străinătate, garanțiile și avansurile acordate de întreprinderile particulare funcționarilor lor, etc.

De asemenea sunt cuprinse normele care s'au stabilit pentru determinarea venitului net impozabil la comercial, ce anume cheltueli se admit la scădere din venitul brut, care sunt imobilele industriale în sensul legii al căror venit se consideră cuprins în impunerea la comercial-industrial, și deci nu mai suportă separat și impozitul pe clădiri.

Care sunt creanțele ce pot concura pentru formarea fondului special pentru creanțele dubioase.

Ce anume scutiri se acordă pentru imobilele rurale, imobilele periferice, terenurile virane puse la dispoziția unui serviciu public, etc.

Când sunt scutite de impozite, mașinile și uneltele agricole.

Mai sunt cuprinse în aceeași broșură Deciziunile date pentru fixarea cotelor de amortizare, conform legii contribuțiilor directe pe anii 1941/42, 1942/43 și 1943/44, cum și tabloul cu coeficienții de rentabilitate revizuiți pe exerc. 1943/44 pe baza avizelor Comisiunii Centrale Fiscale fiind astfel fixați în mod definitiv, acești coeficienți în urma contestațiilor introduse și cercetărilor făcute.

La finele aceluiaș volum sunt publicate deciziile ministeriale date pentru impunerea pe cale de reținere și vârsare directă a veniturilor realizate de: cărăuși, pescari, asistenții de cereale din porturi, muzicanți, etc.

Se remarcă de asemenea decizia ministerială prin care s'au fixat normele pentru determinarea cifrei de afaceri, cum și decizia ministerială prin care se reglementează impunerea subantreprenorilor, tașeronilor și acordanților de lucrări.

Toate aceste decizii sunt aranjate pe impozite, fiind înlocuite și rezumate la fiecare decizie în parte. De asemenea s'au introdus explicațiuni asupra aplicabilității lor în funcție de modificări aduse legii contribuțiilor directe.

Lucrarea este prevăzută cu un index alfabetic complet, astfel că cei interesați pot urmări și găsi cu ușurință paginile unde sunt cuprinse dispozițiunile pe care doresc a le cerceta.

O astfel de lucrare este necesară atât instituțiilor de Stat cât și întreprinderilor particulare.

*

Ministerul Economiei Naționale a respins cererea societăților Zărnești și Piatra-Neamț de a li se admite o majorare de preț la diferitele sorturi de celuloză.

Prețul celulozei rămâne deci neschimbat.

*

CONVERSIUNEA DATORIILOR AGRICOLE.

După ultimele date statistice, publicate de „Informatorul Comercial al Cooperăției”, la 1 Ianuarie 1942 erau cam 3100 de bănci populare sătești care mai aveau de încasat datoriile dela debitorii beneficiari ai legilor de conversiune. La 7 Aprilie 1943, numărul acestor debitori se ridica la aproape 1 miliard 800.000.000 lei. Până la 31 Decembrie 1941, li se mai acordase reduceri în sumă totală de 185 milioane lei, iar ei înșiși achitaseră rate în sumă de aproape 800.000.000 lei, așa că la 1 Ianuarie 1942 numărul debitorilor din conversiune la băncile populare sătești se împușinase la 270.000, cu un rest de datorie însumând aproximativ 810 milioane lei.

Așadar, la 1 Ianuarie 1942, acești 270.000 debitori mai datorau în mijlociu câte 3000 lei fiecare. Socotind că în cursul anilor 1942 și 1943 achitățile au continuat în acelaș ritm, ar urma că azi ar mai fi doar 200.000 debitori din conversiune, datorând fiecare în mijlocie câte 2000 lei. Cum însă în acești doi ani din urmă, după îndemnul Mareșalului Con-

ducător și prin străduința Institutului Național al Cooperăției, s'a pus pretutindeni multă stăruință pentru lichidarea definitivă a datoriilor convertite, este aproape sigur că aceste cifre sunt mai mari decât cele reale, deci că numărul total al debitorilor și media datoriei fiecăruia sunt astăzi sub cifrele arătate mai sus.

Aceasta fiind situația, se cere dela conducătorii de bănci populare și dela debitori, a foarte mică efortare pentru a termina odată și cât mai repede cu această problemă a datoriilor agricole care a frământat atâta vieața economică a țării.

Pentru debitori mai cu seamă, efortarea ce li se cere e aproape nesimțită, în momentul de față. În adevăr, ca să-și procure acești bani, săteanul debitor nu trebuie să vândă astăzi decât 78 kg. grâu, pe când în anul 1934 trebuia să vândă, pentru aceeași datorie, 1000 kgr. grâu. În afară de aceasta, cei care își achită datoriile înainte de scadență, se bucură de o reducere a datoriei de 9 la sută. În plus, li se fac sătenilor debitori înlesniri de a-și achita datoria dând băncii grâu în loc de bani.

În aceste condițiuni, este de așteptat ca într'un timp foarte scurt, poate chiar numai în câteva luni, să nu mai figureze în bilanțurile băncilor populare postul datoriilor convertite.

DOCUMENTELE UNIRII.

Orașul Alba-Iulia, metropola românismului și locul sfânt, unde s'a pecetluit pentru totdeauna, prin unanima voință națională, actul solemn dela 1 Decembrie 1918, are un puternic muzeu — instituție a Ministerului Culturii Naționale — cu o bogată secțiune închinată Unirii.

Acest muzeu a urmărit și în trecut, ca una din datoriile sale cele mai de seamă, strângerea la un loc a documentelor Unirii.

Astăzi, la un sfert de veac dela această dată memorabilă între toate și în clipele grele prin care ne este sortit să trecem, adunarea acestor relicve, în pantheonul dela Alba-Iulia, nu este numai o pioasă aducere aminte a celui mai important eveniment din istoria Transilvaniei, ci și o imperioasă necesitate națională.

În acest sens și pentru a aduce la îndeplinire unul din scopurile mari ale acestui așezământ de cultură din inima Ardealului, acela de a pune în fața generațiilor tinere dovezile vredniciei străbune, adresăm, pe această cale, instituțiilor, făuritorilor Unirii și tuturor oamenilor de bine, un călduros apel, cu rugăminte de a binevoi a da în păstrare sau în deplină proprietate Muzeului Regional din Alba-Iulia, orice act, manifest, scrisoare, tablou, hartă, ștampă, obiecte de orice fel, în legătură cu Unirea cea mare.

Păstrarea și expunerea, în cele mai bune condițiuni, sunt asigurate, iar folosirea în publicațiile muzeului sau ale cercetătorilor istoriei naționale, va fi mult ușurată, ceiace constituie o contribuție neasemuit de mare, pentru cauza noastră și pentru mărirea zestrei spirituale a Neamului românesc.

Toate trimiterile și cererile de eventuale informațiuni se vor adresa Muzeului Regional Alba-Iulia.

BUCOVINA ÎN CULTURA NEAMULUI

Sub acest titlu, d-l Profesor D. Marmeliuc, dela Universitatea din București a ținut o interesantă conferință, spre a arăta locul pe care îl deține în „sensibilitatea românească” Bucovina, acea „Cunună a Moldovei”, cum o denumise N. Iorga.

La 28 Noiembrie 1943 s'a împlinit un pătrar de veac dela Unirea Bucovinei cu Patria și acest eve-

niment n'a fost îndeajuns de subliniat din pricina celeilalte mari dureri dela Apus.

Pământul, în care se păstrează trupul sfânt al Voievodului Ștefan cel Mare, are 11 mănăstiri, printre care Voronețul, izvorul de limbă și cultură românească.

Bucovinenii au organizat Seminarul dela Huși ca și acela din Iași. Preoți, profesori și învățători bucovineni au partea lor de contribuție la clădirea României moderne și tot veacul al XIX-lea este plin de însemnate figuri culturale.

Samuel Andreevici a editat Calendarul în 1843 și în 1846, în care se ocupă de limba și cultura românească.

La bătrânul boier Hurmuzachi în timpul Zaverii din 1821 și-au găsit refugiul boierii moldo-valahi: Alecu Balș, C. Cantacuzino, Sandu Sturza ș. a. și tot pe pământul Bucovinei s'a născut Const. Miclescu, mai târziu mitropolit al Moldovei și profesorul Gh. Sion.

Bătrânul Hurmuzachi a prezidat adunarea dela Cernăuți, la 1848, iar fiul său, Const. Hurmuzachi, fost președinte al Curții de Casație a jucat un mare rol la Unirea Principatelor.

D-l Marmeliuc a evocat și pe Gh. Hurmuzachi, Gheorghe Barițiu, fondatorul „Gazetei Transilvaniei”, Alex. Hurmuzachi, Aron Pumnul și nemuritorul Mihai Eminescu.

CUGETĂRI

Adevărul aur?

După aur aleargă toți, de adevăr fug toți.

Eminescu

*

Nu recunosc alt semn al superiorității decât bună-tatea.

Beethoven

*

Omul superior e acela care are aceiași bunăvoință pentru toți și care e lipsit de egoism.

Confucius

*

Sa privim în sus și să ne silim a ne ridica mereu.

Pasteur

*

Intre caractere și inteligențe n'ar trebui să existe alegere. Inteligențele se găsesc foarte adesea, caracterele foarte rar.

Eminescu

*

Secolul al XX-lea va trebui să fie un secol de triumf sau de prăbușire a rasei umane.

Theodor Roosevelt

In Editura Federației Naționale a Cooperativelor de
Librărie, Editură și Arte Grafice vor fi tipărite
următoarele lucrări :

1. AVUȚIA NAȚIUNILOR de *Adam Smith*,
2 volume, traducere din limba engleză de Al.
Hallunga, Profesor Universitar.

2. OLANDA de *Edmondo de Amicis* (cu numeroase
vederi) traducere din italiană, de Al. David.

3. CETĂȚI ȘI HIMERE de *Iovan Ducici*, traducere
din limba sârbă de L. Pisarov.

4. COMOARA ÎMPĂRATULUI RADOVAN de *Iovan
Ducici*, traducere de L. Pisarov.

*Editura „Cugetarea” — Georgescu Delafras
a tipărit :*

Mircea Eliade — Intoarcerea din Rai.

G. Acsinteanu — Prințul Bărăganului.

Al Lascarov-Moldovanu — Amintiri cu învățători.

Guido Milanese — Ankh fată de rege.

In Editura Socec au apărut :

Liviu Rebreanu Ion

Răscoala

Pădurea Spânzuraților

Amândoi

Gorila

Jar

Radu Tudoran — Un port la Răsărit

” ” Anotimpuri

Cezar Petrescu — Dumineca orbului

” ” CARLTON

T. Teodorescu-Brașiște — PRINȚUL

Ion Petrovici — Schopenhauer

Giovanni Papini — Gog

” ” Un om sfârșit

Pearl Buck — Mama

John Knittel — El Hakim

” ” Via Mala

W. Deeping — Christophe Hazzard

Sub tipar : Figuri Bizantine, celebra carte a lui

Charles Diehl.

In Editura „Cartea Românească” :

M. Sadoveanu — Poveștile dela Bradu-Strâmb

Eugen Boureanu — Cel din urmă erou.

Ionel Teodoreanu — In casa bunicilor

Otilia Cazimir — Jucării

Olga Schina — Basmele spiridușilor

Sterie Diamandi — Fiul lui Dumnezeu, Fiul omu-
lui 3 volume.

Ion Simionescu — Scrisori către un învățător

” ” ” ” ” preot

” ” ” ” ” profesor

P A G I N A J U R I D I C Ă

Cu începere dela 1 Fevruarie 1944 „Indrumătorul”, organul de publicitate al Federației, va publica o pagină cu informațiuni și îndrumări, cu privire la aplicarea și interpretarea legilor și deciziunilor cu caracter fiscal, cooperatist, juridic, etc.

Tot în paginile „Indrumătorului” se vor tipări anunțuri ale cooperativelor, reclame pentru produsele ce au a oferi, produsele cu care se pot aproviziona, precum și oferte de serviciu în general.

Pentru acoperirea cheltuelilor necesare tipării acestei pagini din „Indrumătorul”, se hotărăște înființarea unui abonament în valoarea de Lei 500 anual.

„Pagina de informațiuni și îndrumări juridice”, se va tipări oricâteori va fi nevoie pentru a se aduce la cunoștința cooperativelor, chestiunile de interes general și urgent.

Această pagină se va expedia numai acelor cooperative care ne vor trimite modestul abonament prin C.E.C. Poștal Nr. 4759.

*

DECLARAȚIUNI DE IMPUNERE FISCALĂ

În conformitat cu art. 13 din Codul de Procedură Fiscală în cursul lunii Ianuarie se vor face și se vor depune la Circumscripția de constatare unde se află sediul Cooperativei sau la Ad-ția Financiară respectivă următoarele declarațiuni:

1. *Declarațiunea pentru impunerea veniturilor comerciale și industriale.*

Ea se face pe formularul tipărit sau în altă formă însă trebuie completate toate cererile formularului.

Actele și situațiile însoțitoare vor putea fi completate până în ziua impunerii.

Sanctiunile prevăzute de art. 70 din Legea Contribuțiilor Directe:

— pentru nedepunerea declarației în termen se majorează impozitul cu 5%.

— pentru nedepunerea declarației se majorează impozitul cu 10%.

— pentru afirmațiuni inexacte se majorează impozitul cu 10%.

— Dacă din lipsa declarațiilor nu se va stabili impozitul în cursul anului respectiv, se vor dresa acte de contravenție conform art. 70 din Legea Contribuțiilor directe, aplicându-se o amendă egală cu impozitul.

Toate cooperativele sunt obligate să depună declarațiuni. Cele cari beneficiază de scutire conform art. 38 din L. C. D. fiind în primii 3 ani de funcționare vor depune odată cu declarația și copii după certificatul de liberă funcționare.

Cooperativele de credit care beneficiază de scutirea acordată prin legea 295/942, vor anexa la declarație și recomandarea Institutului Național al Cooperației.

2. *Declarațiunea lunurilor supuse impozitului de echivalent.*

Ea se face la Ad-ția Financiară și va cuprinde toate datele și relațiunile necesare stabilirii impozitului.

Toate cooperativele care posedă imobile trebuie să facă această declarație.

Facturierele și bonierele se numerotează începând cu Nr. 1 la 2 Ianuarie al fiecărui an și continuă neîntrerupt până la ultimul număr de ordine al zilei de 31 Decembrie.

Ele se vizează la circumscripția fiscală, unde se află sediul cooperativei.

VIZA REGISTRELOR

Registrele anului expirat vor fi vizate pentru închidere la Judecătoria respectivă iar cele noi pentru deschidere.

Conform art. 44 din Legea Cooperației, Cooperativele sunt obligate să țină următoarele registre:

1. *Registrul inventar.*

2. *Registrul jurnal.*

3. *Registrul asociaților.*

4. *Registrul de procese-verbale ale adunărilor generale.*

5. *Registrul de procese-verbale ale Consiliului de administrație.*

6. *Registrul de procese-verbale ale censorilor.*

Viza se face cu scutire de timbre conform art. 44 din legea Cooperației, art. 4 par. 19 și art. 22 par. 48 lit. o din legea Timbrului.

Pe lângă registrele de mai sus cooperativele sunt obligate să țină următoarele registre:

a) *Registru unic de control*, înființat prin legea 271 publicată în M. Of. Nr. 78/942. Acest registru se procură dela Percepția respectivă.

b) *Registru de casă* în care se vor trece în mod cronologic zilnic toate încasările și plățile.

c) *Registru de plata impozitelor* asupra salariilor.

d) *Registru de plata cotizațiilor* la Casa Asigurărilor Sociale.

e) *Registru pentru plata impozitului asupra cifrei de afaceri.* Acest registru se ține numai de Cooperativele cari au produse supuse acestui impozit.

Dela 1 Aprilie 1942 Cooperativele nu mai beneficiază de nici o scutire de impozit pe cifra de afaceri.

IMPOZITUL PROPORȚIONAL PREVĂZUT DE ART. 14, § 19 PENTRU CONTRACTELE DE LOCAȚIUNE DE SERVICII.

Contractele de locațiune de serviciu scrise sau verbale încheiate de salariații cooperativelor cu acestea sunt scutite de timbru și impozit proporțional în baza art. 109 din legea Timbrului, dacă salariații sunt membri asociați ai cooperativei unde funcționează.

La salariile neasociaților se plătește impozit proporțional de 2% conf. art. 14 § 19 L. T.

Gratificațiile se consideră că fac parte din salariu devenind impozabile fie că sunt stipulate în contracte scrise sau verbale.

Nu se vor socoti ca făcând parte din salariu aceste gratificații cari nu decurg din drepturi contractuale ci sunt acordate întâmplător ca răsplată suplimentară.

PRESCRIȚIA DIVIDENDELOR

În conformitate cu art. I lit. a din decretul lege pentru fixarea prescripției în favoarea Statului a titlurilor și valorilor mobiliare publicat în M. Of. Nr. 78 din 1 Aprilie 1939 rămân definitiv dobândite în folosul Statului dividendele cari n'au fost ridicate în perioada de 5 ani dela data exigibilității lor pentru creditori.

S'a susținut că în conformitate cu art. 1907 din Codul Civil aceste dividende sunt prescrise în favoarea debitorului, prin trecere de 5 ani așa că nu ar mai putea fi trecute în patrimoniul Statului.

Inalta Curte de Conturi S. IV prin deciziunea Nr. 135/943 a decis că în baza sus menționatului decret-lege, Statul se substituie nu numai în locul creditorului de dividende dar chiar și în locul debitorului de dividende care este beneficiarul prescripției de 5 ani și deci această prescripțiune i se poate opune.

IMPUNEREA CĂRĂUȘILOR.

În conformitate cu art. 50 pct. 9 din Legea Contribuțiilor Directe Ministerul de Finanțe a dat deciziunea Nr. 266630 publicată în Monitorul Oficial Nr. 180 din 5 August 1942 cu privire la impunerea cărăușilor.

Deciziunea are cuprinsul următor:

Art. 1. — Impunerea cărăușilor se face după următoarele distincțiuni :

a) Cărăușii a căror ocupație principală și continuă este cărăușia, vor fi impuși potrivit art. 52 L. C. D. prin procese-verbale de impunere pe bază de declarații pentru totalitatea veniturilor anuale.

b) Cărăușii care fac cărăușie în mod accidental având o altă ocupație principală, ca de exemplu agricultura vor fi impuși pe cale de reținere și vărsarea impozitului prevăzut de art. 48 din L. C. D.

Venitul impozabil compus din sumele brute plătite cărăușilor se vor reduce cu 75%, o cotă care reprezintă cheltuelile făcute pentru realizarea venitului.

Asupra diferenței rămasă se va aplica impozitul elementar de 24% plus supracota fixă de 5,50% conform art. 60 pct. 2 lit. c din L. C. D.

Impozitul astfel stabilit va fi reținut de către instituțiile sau întreprinderile care întrebunțează cărăuși agricultori cu procedura și în condițiunile în care se face reținerea și vărsarea impozitului pe salarii.

Exigibilitatea termenului de plată și sancțiunile vor fi deasemeni aceleași ca la plata impozitului pe salarii.

*

Cooperativele care folosesc cărăuși, cari fac cărăușie în mod accidental se vor conforma acestei decizii.

TIPOGRAFIA

FEDERAȚIEI NAȚIONALE
COOPERATIVE DE LIBRARIE,
EDITURA ȘI ARTE GRAFICE
BUCUREȘTI — STRADA BLĂNARI, 20
TELEFON 3.59-98

*Execută în condițiuni
technice ireproșabile :*

Registre imprimare de ori ce fel
Cărți didactice, literare și științifice
Ziare, reviste, broșuri, etc.

PREȚURI FOARTE IEFTINE

LISTA

noilor prețuri a imprimatelor și registrelor, conf. modelelor Institutului Național al Cooperăției; Divizia de Control și Propagandă, imprimate care urmează să fie introduse de toate cooperativele existente

Felul imprimatului	suta Lei	Felul registrului	buc. Lei
1. Declarații (cereri) intrare în societate	180	1. <i>Registru chitanțier</i> de 100 file bine legat, mucava peste tot, până la cotor, 4 recipise pe filă, perforate în lung și vârful chitanțelor în lat, etichetate și însoțite de instrucțiuni	380
2. Cereri de retragere din capital sau depuneri	80	2. <i>Registru bon de plată</i> , idem	380
3. Balanța de verificare cu situația cassei Blocuri	195	3. <i>Registru jurnal</i>	
4. Convocări pentru Consiliul de Administrație	80	a) de 100 file, hârtie specială de registre de mărimea 48/32, legat solid dril la margini și colțuri, îmbrăcate cu hârtie sagren, numerotate din pagină în pagină cu mașina, perforate, șnur, stropite, etc.	1200
5. Foi state personale pt. plata impoz. pe salarii	280	b) Idem de 150 file, mărimea 48/32, legătura cu șanț, solid confecționat	1600
6. Borderouri pt. întocmirea situațiilor lunare: capital social, depuneri fructif., debitori convertib.	260	c) Idem de 200 file, mărimea 48/32, îmbrăcat cu dril peste tot, legat, cu șanț mare și solid, etc.	2000
7. Cereri de împrumut pe credit personal	180	4. <i>Registru Carte Mare</i> ,	
8. " " " " amanet	180	a) de 100 file, idem. mărimea 48/32, dril la margine și colțuri, cu debit și credit, etc.	850
9. " " prelungirea împrumutului	100	b) de 150 file, idem	1200
10. " " autentificarea actelor de împrumut	180	c) de 200 file, idem	1500
11. " " investirea cu formula executorie	180	5. <i>Registru partizi pentru asociați</i>	
12. " " radierea înscricțiunilor	180	a) de 100 file, hârtie bună de 50 kg. legătura, solid, dril la colțuri și cotor, etc.	350
13. Contracte de împrumut pe credit personal	300	b) Idem, de 200 file	600
14. " " " " gaj	425	6. <i>Registru partizi pentru debitori</i> ,	
15. " " " " hipotecă	425	a) de 100 file ca și registru Asociați	350
16. Avize de scadență	90	b) de 200 file ca și registru Asociați	600
17. Polițe cu form.-de autentif. pt. neștiut. de carte	130	7. <i>Registru depunători</i> ,	
18. Tabloul cu specimenul de semnături al membrilor Cons. de Ad-ție și a celor ce au semnat. socială	100	a) de 100 file ca și registru Asociați	350
19. Chitanțe pentru bănci și cooperative	90	b) de 200 file ca și registru Asociați	600
20. Cereri de împrumut — Fișe — în caete cu trei foi mod. I. N. C. exact suprapus, putându-se scrie cu indigo	450	8. <i>Registru pentru ședințe</i> ,	
21. Borderouri de scont tip I. N. C. pentru B. N. R.	600	a) Consiliul de Ad-ție, de 100 file, form. 24/38	300
22. Tablouri de calculat reescontul B. N. R.	250	b) Adunarea Generală, idem	300
23. Polițe după modelul I. N. C. și B. N. R.	130	c) Comisiunea Censorilor idem	300
24. Tabloul Cons. de Ad-ție de averea ce posedă	130	d) Comitetul de Direcție, idem	300
25. Somațiuni în carnete de 100 file	150	9. <i>Registru pentru Intrarea și Eșirea coresp.</i> , 100 file	300
26. Procese verbale de sechestr, idem	150	10. <i>Condica de Expediție</i> , de 100 file, scoarțe tari	130
27. Publicațiuni de vânzare, idem	150	11. <i>Registru de Intrarea și Eșirea mărfurilor</i> , de 100 file, pentru gestiunea vânzătorilor	300
28. Procese verbale de vânzare, idem	150	12. <i>Registru de adevărinițe pentru predarea mărfurilor la vânzător</i> de 100 file și cu situația permanentă a totalului gestiunii vânzătorilor	240
29. Procese verbale de poprire	150	13. <i>Registru de magazie</i> , de 100 file, pentru bumbac, sare, cereale	300
30. Cereri de acționare în judecată a debitorului pentru instrăinarea obiectelor sechestrate	150	14. <i>Registru scadențar</i> , de 100 file, pt. băncile populare	300
31. Procese verbale ptr. instrăinarea obiect. sechestr.	150	15. <i>Registru de intabulare</i> , de 100 file	360
32. Foi pentru facerea inventarului de mărfuri	300	16. <i>Registru de vânzare zilnică</i> , de 100 file, pt. coop. de cons. și cu care vânz. seara face vârs. la casier	350
33. Borderouri pentru retragerea efectelor dela scont	150	17. <i>Registru Stat personal</i> , pt. plata impoz., de 100 file	240
34. Contracte de angaj. pt. vânzători, diriginți, etc.	300	18. <i>Registru de magazie—mărfuri</i> de 100 file	380
35. Carnetul de consumator	20		
36. Livret de societar			
broșat	26		
cartonat	34		

INDRUMĂTORUL

COOPERATIVELOR DE LIBRARIE, EDITURĂ ȘI ARTE GRAFICE

BUCUREȘTI — CALEA CĂLĂRAȘI No. 67-69 — TELEFON 5.82-73

Onor.

Banca populară

Cooperativa

Comuna

Județul

CALCULATORUL DE DOBÂNZI

intocmit de D-nii :

D. FĂLCEANU, I. DRĂGOESCU și N. PERIANU

cu procentele și calculele uzuale legale, necesar băncilor populare la operațiuni de scont și rescont cât și oricărei cooperative în general, se găsește spre vânzare la cooperativele de librărie din capitala fiecărui județ.

El se poate procura și dela

FEDERAȚIA NAȚIONALĂ COOPERATIVĂ DE LIBRARIE EDITURĂ ȘI ARTE GRAFICE

din BUCUREȘTI, CALEA CĂLĂRAȘI Nr. 67-69, înaintându-se odată cu comanda și suma de Lei 600 pentru un calculator broșat sau Lei 700 pentru unul legat în scoarțe tari.

CONTABILII COOPERATIVELOR CARE DORESC SĂ-ȘI USUREZE
MUNCA SĂ-ȘI PROCURE DE INDATĂ ACEST CALCULATOR